

WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z MUZYKI

Klasa 6, Rok szkolny 2026/2027

Niniejsze wymagania edukacyjne zostały opracowane w oparciu o obowiązującą podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w zakresie przedmiotu muzyka, statut szkoły, w szczególności zapisy dotyczące oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, zasady oceniania wewnątrzszkolnego obowiązujące w szkole, indywidualne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne uczniów oraz zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych.

I. Cele kształcenia

Uczeń:

1. rozwija zainteresowania muzyczne oraz wrażliwość na muzykę;
2. rozwija umiejętność aktywnego słuchania;
3. doskonali śpiew indywidualny i zespołowy;
4. rozwija umiejętność gry na dzwonkach chromatycznych oraz innych dostępnych instrumentach;
5. posługuje się podstawową notacją muzyczną;
6. rozpoznaje podstawowe elementy muzyki;
7. poznaje wybrane epoki, style, formy i gatunki muzyczne;
8. poznaje sylwetki najważniejszych kompozytorów;
9. rozwija umiejętność wypowiadania się na temat muzyki;
10. rozwija kreatywność poprzez improwizację i proste działania kompozytorskie;
11. uczestniczy w kulturze muzycznej;
12. uczy się współpracy podczas zespołowego muzykowania.

II. Wymagania edukacyjne

I. Śpiew

Uczeń:

- śpiewa poznane piosenki z prawidłową postawą;
- stosuje prawidłowy oddech;
- śpiewa z zachowaniem rytmu i podstawowej intonacji;
- wykonuje piosenki solo lub zespołowo;
- śpiewa kanony;
- wykonuje pieśni patriotyczne;
- potrafi interpretować utwór odpowiednio do jego charakteru;

- śpiewa z akompaniamentem;
- podejmuje próby śpiewania drugiego głosu lub prostego ostinata;
- zna zasady higieny głosu.

II. Dzwonki chromatyczne

Uczeń:

- samodzielnie odnajduje dźwięki na instrumencie;
- odczytuje melodie z nut;
- wykonuje utwory o większym stopniu trudności niż w klasie V;
- zachowuje metrum i rytm;
- respektuje pauzy;
- stosuje oznaczenia dynamiczne;
- stosuje podstawowe oznaczenia artykulacyjne;
- gra melodie w różnych metrach;
- wykonuje proste akompaniamenty;
- gra w zespole;
- potrafi utrzymać swoją partię;
- reaguje na dyrygowanie;
- podejmuje próby samodzielnego przygotowania utworu.

III. Teoria muzyki

Uczeń zna i rozumie:

- rytm;
- melodię;
- harmonię;
- dynamikę;
- agogikę;
- artykulację;
- kolorystykę brzmienia;
- metrum;
- gamę;
- tonację;
- akompaniament;
- fakturę homofoniczną i polifoniczną.

Potrafi zastosować te pojęcia podczas omawiania słuchanego utworu.

IV. Formy muzyczne

Uczeń rozpoznaje:

- AB;
- ABA;
- rondo;
- wariacje;
- kanon;
- budowę okresową.

Potrafi wskazać elementy powtarzające się i kontrastujące.

V. Kompozytorzy

Jan Sebastian Bach

- barok;
- polifonia;
- fuga;
- twórczość instrumentalna i wokallyno-instrumentalna;
- rozpoznawanie wybranych utworów.

Wolfgang Amadeusz Mozart

- klasycyzm;
- klasycy wiedeńscy;
- symfonia;
- opera;
- muzyka kameralna.

Ludwig van Beethoven

- klasycyzm i przełom romantyczny;
- symfonia;
- znaczenie twórczości dla rozwoju muzyki XIX wieku.

Fryderyk Chopin

- romantyzm;
- polskie tańce narodowe;

- mazurek;
- polonez;
- nokturn;
- walc;
- koncert fortepianowy.

Stanisław Moniuszko

- polska muzyka romantyczna;
- opera;
- pieśń;
- znaczenie dla kultury polskiej.

VI. Instrumenty muzyczne

Uczeń:

- rozpoznaje instrumenty dęte;
- dzieli je na drewniane i blaszane;
- zna zasadę powstawania dźwięku w instrumentach dętych;
- rozpoznaje wybrane instrumenty ze słuchu;
- zna podstawowe instrumenty orkiestry;
- potrafi scharakteryzować ich brzmienie.

VII. Taniec

Uczeń:

- zna polskie tańce narodowe;
- rozpoznaje ich charakterystyczne cechy rytmiczne;
- wykonuje podstawowe kroki wybranych tańców;
- zna wybrane tańce innych narodów;
- potrafi określić metrum i charakter tańca.

VIII. Kultura muzyczna

Uczeń:

- zna podstawowe instytucje kultury;
- wie, czym jest filharmonia;
- zna funkcję orkiestry symfonicznej;
- zna podstawowe zasady zachowania podczas koncertu;

- potrafi korzystać z legalnych źródeł muzyki;
- szanuje prawa twórców i wykonawców.

III. KRYTERIA OCENIANIA

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- w pełni opanował wymagania programowe;
- samodzielnie i poprawnie śpiewa poznane utwory;
- bardzo dobrze gra na dzwonkach chromatycznych;
- samodzielnie odczytuje prosty zapis nutowy;
- potrafi zagrać utwór spoza podstawowego repertuaru;
- wykazuje dużą aktywność;
- samodzielnie wykonuje zadania twórcze;
- zna i rozpoznaje kompozytorów oraz ich twórczość;
- potrafi uzasadniać własne opinie muzyczne;
- angażuje się w projekty, koncerty, konkursy lub działalność artystyczną szkoły.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wymagania programowe;
- samodzielnie śpiewa większość poznanych piosenek;
- poprawnie gra melodie na dzwonkach;
- odczytuje zapis nutowy;
- prawidłowo wykonuje rytmy;
- zna podstawowe terminy;
- rozpoznaje poznanych kompozytorów;
- potrafi scharakteryzować słuchany utwór;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności;
- śpiewa poprawnie, choć może popełniać pojedyncze błędy;
- gra proste melodie na dzwonkach z niewielką pomocą;
- zna podstawowe wartości rytmiczne;
- zna najważniejsze pojęcia;

- rozpoznaje część poznanych kompozytorów;
- wykonuje zadania praktyczne;
- jest zazwyczaj aktywny.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości;
- z pomocą nauczyciela wykonuje piosenki;
- z pomocą nauczyciela gra proste melodie;
- rozpoznaje podstawowe wartości rytmiczne;
- zna część terminów;
- potrafi wykonać proste zadania praktyczne;
- podejmuje pracę mimo trudności.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- opanował minimum wiadomości i umiejętności;
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze zadania;
- podejmuje próby śpiewu;
- podejmuje próby gry na dzwonkach;
- rozpoznaje niektóre podstawowe pojęcia;
- wymaga znacznego wsparcia podczas pracy.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie podejmuje pracy;
- odmawia wykonywania podstawowych zadań mimo udzielonego wsparcia;
- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia;
- nie wykazuje postępów wynikających z podejmowania pracy.

IV. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

- śpiew indywidualny i zespołowy;
- grę na instrumentach (dzwonki chromatyczne);
- ćwiczenia rytmiczne;

- ćwiczenia słuchowe;
- rozpoznawanie instrumentów, głosów i form muzycznych;
- zadania z notacji muzycznej;
- krótkie sprawdziany lub karty pracy;
- analizę i interpretację słuchanego utworu;
- zadania twórcze i improwizacyjne;
- prezentacje;
- projekty muzyczne;
- aktywność na lekcji;
- pracę indywidualną i grupową.

W przypadku muzyki dominujące znaczenie mają działania praktyczne. Uczeń podczas I semestru uzyska 2-3 oceny z działań praktycznych (śpiew, gra na dzwonkach chromatycznych, wystukiwanie rytmu)

V. ZASADY OCENIANIA Z MUZYKI

1. Uczeń jest oceniany według sześciostopniowej skali ocen: 1, 2, 3, 4, 5, 6.
2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów.
3. Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną dotyczącą jego osiągnięć, wskazując w szczególności:
 - a. co uczeń wykonał prawidłowo;
 - b. co wymaga poprawy;
 - c. w jaki sposób może poprawić swoje osiągnięcia.
4. Przy ustalaniu oceny bierze się pod uwagę przede wszystkim:
 - a. stopień opanowania wymagań edukacyjnych;
 - b. umiejętności praktyczne;
 - c. wiedzę muzyczną;
 - d. aktywność;
 - e. systematyczność;
 - f. zaangażowanie;
 - g. samodzielność;
 - h. kreatywność;

- i. współpracę w zespole;
 - j. postępy ucznia.
5. Ocenianie nie może być uzależnione wyłącznie od poziomu uzdolnień muzycznych ucznia.
6. W przypadku śpiewu oceniany jest przede wszystkim sposób realizacji zadania odpowiedni do możliwości ucznia, tekst piosenki wykonany z pamięci, a nie walory jego głosu.
7. Uczeń ma prawo do poprawy oceny zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły i wewnątrzszkolnych zasadach oceniania.
8. Uczeń, który był nieobecny, ma możliwość uzupełnienia wiadomości i umiejętności zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.
9. Aktywność ucznia może być oceniana poprzez bieżące oceny lub inne formy przyjęte przez nauczyciela i zgodne ze statutem szkoły.
10. Przy ocenianiu prac zespołowych uwzględnia się zarówno efekt wspólnej pracy, jak i indywidualny wkład ucznia.
11. Przy ocenianiu zadań twórczych uwzględnia się przede wszystkim pomysłowość, zaangażowanie, samodzielność i realizację założeń zadania, a nie zgodność pracy z jednym wzorcem artystycznym.
12. Nie ocenia się ucznia negatywnie wyłącznie za brak szczególnych zdolności muzycznych.
13. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna wynika z całokształtu pracy ucznia i stopnia spełnienia wymagań edukacyjnych, a nie z prostego obliczania średniej arytmetycznej ocen cząstkowych.
14. Szczegółowe warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana określa statut szkoły oraz wewnątrzszkolne zasady oceniania.
15. Przy ocenianiu zadań pisemnych obejmuje standardowy przelicznik procentowy na oceny punktowe:
 - Celujący (6): 100% - 96%
 - Bardzo dobry (5): 95% - 85%
 - Dobry (4): 84% - 70%
 - Dostateczny (3): 69% - 50%
 - Dopuszczający (2): 49% - 30%
 - Niedostateczny (1): 29% - 0%

Zgodnie z przepisami ocenianie ma m.in. informować ucznia o jego osiągnięciach, pomagać mu w nauce, motywować do dalszych postępów oraz dostarczać rodzicom informacji o postępach, trudnościach i uzdolnieniach ucznia.

VI. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Dostosowanie wymagań powinno wynikać z indywidualnych potrzeb ucznia, opinii lub orzeczenia poradni

Uczeń z trudnościami w uczeniu się

- dzielenie materiału na mniejsze partie;
- wydłużenie czasu na wykonanie zadania;
- częstsze powtarzanie instrukcji;
- możliwość korzystania z oznaczonego zapisu nutowego;
- ograniczenie liczby dźwięków w melodii;
- możliwość grania fragmentu wolniej;
- sprawdzanie wiedzy w krótszych formach.

Uczeń z dysleksją/dysortografią

- nieocenianie błędów ortograficznych jako błędów muzycznych;
- możliwość odpowiedzi ustnej;
- ograniczenie przepisywania długich informacji;
- stosowanie schematów i materiałów wizualnych;
- większy nacisk na praktyczne wykonanie.

Uczeń z ADHD

- krótkie, jednoznaczne polecenia;
- dzielenie zadania na etapy;
- częste angażowanie w aktywność praktyczną;
- możliwość pełnienia funkcji pomocniczej podczas gry zespołowej;
- ograniczenie długich form biernego słuchania;
- przewidywalny schemat lekcji.

Uczeń z trudnościami emocjonalnymi

- możliwość wykonania zadania w małej grupie;
- niewymuszanie śpiewu solo;
- możliwość nagrania wykonania zamiast prezentacji przed klasą;
- stopniowe zwiększanie trudności;

- ocenianie przede wszystkim postępu i zaangażowania.